

Om de gamles fromhet II

Det kom ett brev till Kerstin Tomth, Sollerö Hembygdsförening och församlingen.

”Det var någon gång under 1982, sedan jag läst artikeln i boken Sool-Öen om den gamla boken, som jag vid kontakt med Eder lovade att återkomma och lämna vidare information angående den av mig innehavda bibeln efter Krång Lars Ersson och den i bibeln inlagda handskrivna predikan från Allhelgonadagen i Sofia Magdalena kyrka 1829.

Krång Lars Erssons bibel, står det antecknat på insidan av pärmen med hans namnteckning, inköpt på Mora marknad år 1799 för 4 R och 16 skilling. Vad detta skulle omfatta för belopp i dagens penningvärde är svårt att säga men torde representera en ganska ansevärd summa. Myntenheterna i Sverige har sedan medeltiden och fram till våra dagar genomgått stora förändringar. I slutet på 1700-talet motsvarade 1 R (riksdaler) 48 skilling. Bibeln är försedd med skinnklädda pärmar av trä och har yttermått 24x18 cm och tjocklek 18 cm.

Ovannämnda Krång Lars Ersson (f 4/4 1748 i Bodarna, d 4/2 1831 i Åsens fäb) var den man som efter vad som berättats av mina förfäder, i Sollerö kyrka utförde snickerier som fungerar än i dag. Bland annat predikstolen, gjord i en fäbodstuga utan innertak i Åsens fäbodar. När den skulle fraktas därifrån måste taket tas av stugan och predikstolen tas över stugans väggband — för liten öppning.

Den översända predikan är en kopia av den handskrivna, som hållits

i Sofia Magdalena kyrka Allhellgonadagen år 1829. Den är skriven i ett häfte med format 20,5x16 cm, 16 sidor sammanbundna med lintråd som säkerligen är spunnen på Soll. Predikan är ju skriven i en för den tiden mycket vacker och gedigen handstil. Av husförhörlängder från den tiden torde framgå vem som var präst. Häftet är något skadat, antagligen från någon ljuskälla. Då Krång Lars Ersson var min morfars (Krång Anders Larsson) farfars far, är jag själv i 6:e generationen, nu 82 år.

Mina föräldrar hade inga närmare släktingar på Sollerön när de i maj 1891 flyttade därifrån till Torsång. Min mormor, Bråmå Karin Jönsdotter, var från Bråmåbo, född i den gamla stugan med kronskorsten, på gården där Agnes Häll bor. Min morfar Krång Anders Larsson hade inga syskon. När de flyttade från Sollerön till Torsång, gick min mor som då var 24 år, med gårdens kor, får och getter till Torsång. Vem skulle göra det i dag — ingen!

Borlänge i jan 1989

Med hälsningar till Sollerön

Arvid Mårtensson

